

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

การศึกษาทัศนคติของผู้ขับรถยนต์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อการประหยัดพลังงานในการเดินทางโดยรถยนต์ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ทัศนคติของผู้ขับรถยนต์ ต่อการประหยัดพลังงานในการเดินทางโดยรถยนต์ ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ของทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามกับปัจจัยส่วนบุคคล จากนั้นเป็นการอภิปรายผลการศึกษา เสนอข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการเก็บแบบสอบถาม จำนวน 325 ชุด โดยแบ่งเก็บตามอาชีพ คือ ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัท เจ้าของกิจการหรืออาชีพอิสระ นักศึกษา อื่น ๆ เช่น แม่บ้าน หรือผู้เกษียณอายุ อาชีพละ 65 ชุด คิดเป็นร้อยละ 20 เท่า ๆ กัน โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายร้อยละ 51.1 และเพศหญิง ร้อยละ 48.9 มีช่วงอายุ 25 – 34 ปีมากที่สุด ร้อยละ 32.9 รองลงมาคือช่วงอายุ 35 – 45 ปี ร้อยละ 26.8 ด้านระดับการศึกษามีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 50.5 รองลงมาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 35.1 ด้านรายได้ส่วนตัวต่อเดือนมีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด ร้อยละ 45.8 รองลงมา มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 33.2 ด้านรถยนต์ที่ใช้เป็นรถเก๋ง ร้อยละ 55.4 และรถกระบะ ร้อยละ 44.6 โดยมีจำนวนการเติมน้ำมันเฉลี่ยต่อเดือน 4 ครั้งมากที่สุด ร้อยละ 35.4 รองลงมา 5 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 23.7 มีค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือน 1,500 บาทมากที่สุด ร้อยละ 20.9 รองลงมา 1,000 บาท ร้อยละ 20.0 โดยค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือนอยู่ที่ 1,664 บาท ด้านชนิดของน้ำมันที่เติมพบว่า เป็นน้ำมันเบนซิน 91 มากที่สุด ร้อยละ 38.8 รองลงมา คือน้ำมันดีเซล ร้อยละ 33.8

ส่วนที่ 2 ทักษะของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการประหยัดพลังงานในการเดินทางโดยรถยนต์

2.1 องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

ความรู้เกี่ยวกับวิธีการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง ผลการศึกษาพบว่าจากการให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่าวิธีการใดเป็นวิธีการในการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง โดยวิธีการต่าง ๆ ที่ให้เป็นวิธีการในการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งหมด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าเป็นวิธีการในการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งก็สรุปได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง ถึงแม้ว่าในแต่ละวิธีผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความรู้ไม่เท่ากันก็ตาม โดยวิธีการที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้มากที่สุด คือ การวางแผนเส้นทางก่อนเดินทาง รองลงมาคือการเลือกใช้น้ำมันที่มีค่าออกเทนเหมาะสมกับเครื่องยนต์

ความคิดเห็นอื่น ๆ จากผลการศึกษาพบว่าจากการให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความเห็นต่อคำถามที่ว่าวิธีการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงมีส่วนช่วยเศรษฐกิจของชาติได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากแสดงความเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 76.9 รองลงมาแสดงความเห็นด้วยร้อยละ 23.1 และเมื่อถามถึงการได้รับข่าวสารการรณรงค์ให้ประหยัดน้ำมันจากแหล่งใดพบว่า ได้รับข่าวสารผ่านทางโทรทัศน์มากที่สุดร้อยละ 98.2 รองลงมา คือหนังสือพิมพ์ร้อยละ 76.6

2.2 องค์ประกอบทางด้านความชอบ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง จากผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมองเห็นถึงความจำเป็นในการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง โดยแสดงให้เห็นจากการตอบคำถามที่ว่าวิธีการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดในปัจจุบัน ซึ่งพบว่าร้อยละ 72.9 แสดงความเห็นว่ามีค่าจำเป็นมากที่สุด รองลงมา จำเป็นมาก ร้อยละ 23.4 และเมื่อถามว่าการประหยัดน้ำมันได้มีผลดีอย่างไร พบว่าร้อยละ 96.3 แสดงความเห็นที่สามารถลดค่าใช้จ่ายส่วนตัว รองลงมาร้อยละ 89.8 แสดงความเห็นที่สามารถช่วยประเทศชาติในการประหยัดพลังงาน

2.3 องค์ประกอบเกี่ยวกับความตั้งใจก่อพฤติกรรม

ความตั้งใจที่จะปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงในอนาคต จากผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติตามวิธีการการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง

อย่างแน่นอน โดยวิธีการที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติในอนาคตมากที่สุด คือ การเลือกใช้น้ำมันที่มีค่าออกเทนให้เหมาะสมกับรถยนต์ รองลงมา วางแผนเส้นทางก่อนเดินทาง

พฤติกรรมกรปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงในปัจจุบัน จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นประจำ ยกเว้นหัวข้อ การตรวจความเร็วรอบเดินเบา การตรวจระดับน้ำมันในห้องลูกลอย และการตรวจระบบจุดระเบิดเครื่องยนต์ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากปฏิบัติตามนาน ๆ ครั้ง

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ของทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามกับปัจจัยส่วนบุคคล

3.1 ความสัมพันธ์ของทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความรู้ความเข้าใจต่อวิธีการประหยัดน้ำมัน จำแนกตามเพศและค่าใช้จ่าย ค่าน้ำมันต่อเดือน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความรู้ความเข้าใจต่อวิธีการประหยัดน้ำมัน จำแนกตามเพศและค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือน พบว่าส่วนมากแล้วมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันตามเพศ แต่ส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจไม่แตกต่างกันตามค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือน ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความรู้ความเข้าใจต่อวิธีการประหยัดน้ำมันที่มีความแตกต่างกันตามเพศ ได้แก่ การเรียนรู้เส้นทางลัด การเติมลมยางให้เหมาะสม การไม่บรรทุกน้ำหนักมากเกินไป การเปิดเครื่องปรับอากาศตามความเหมาะสม การไม่เร่งเครื่องก่อนออกรถ การไม่ติดเครื่องขณะจอดรอคอย การไม่เลี้ยงคลัตช์ในขณะขับ การตรวจสอบระบบน้ำมันเชื้อเพลิง การตรวจความเร็วรอบเดินเบา และการตรวจระบบจุดระเบิดเครื่องยนต์ โดยเพศชายจะมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าเพศหญิงทุกวิธีการ

ความรู้ความเข้าใจต่อวิธีการประหยัดน้ำมันที่มีความแตกต่างกันตามค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือน ได้แก่ การเรียนรู้เส้นทางลัด การขับรถที่ความเร็วประหยัด(60-80 กม./ชม.) การไม่เลี้ยงคลัตช์ในขณะขับ การตรวจสอบระบบน้ำมันเชื้อเพลิง การตรวจความเร็วรอบเดินเบา และการตรวจระดับน้ำมันในห้องลูกลอย โดยผู้ที่มีค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือนน้อย (ไม่เกิน 1,700 บาทต่อเดือน) มีความรู้ความเข้าใจมากกว่าผู้ที่มีค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือนมาก (มากกว่า 1,700 บาทต่อเดือน) ทุกวิธีการ

3.2 ตารางแสดงความสัมพันธ์ของทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความเห็นเกี่ยวกับการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง จำแนกตามเพศ และค่าใช้จ่าย ค่าน้ำมันต่อเดือน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความเห็นเกี่ยวกับการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง จำแนกตามเพศและค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือน พบว่าความเห็นที่มีต่อค่ากล่าวที่ว่า การประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงมีส่วนช่วยเศรษฐกิจของชาติได้ และการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดในปัจจุบัน ไม่มีความแตกต่างกันตามเพศและค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.3 ความสัมพันธ์ของทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันในอนาคต จำแนกตามเพศ และค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันในอนาคต จำแนกตามเพศ และค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือน พบว่าส่วนมากผู้ตอบแบบสอบถามมีแนวโน้มการปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันไม่แตกต่างกันตามเพศ และค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือน จะมีบางวิธีการเท่านั้นที่มีแนวโน้มในการปฏิบัติแตกต่างกัน ตามรายละเอียดต่อไปนี้

แนวโน้มการปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันในอนาคตที่มีความแตกต่างกันตามเพศ ได้แก่ การเรียนรู้เส้นทางลัด การเติมลมยางให้เหมาะสม การใช้เกียร์ให้สัมพันธ์กับความเร็วรอบของเครื่องยนต์ การตรวจสอบระบบน้ำมันเชื้อเพลิง การตรวจความเร็วรอบเดินเบา การตรวจระดับน้ำมันในห้องลูกลอย และการตรวจระบบจุดระเบิดเครื่องยนต์ โดยเพศชายมีแนวโน้มในการปฏิบัติในอนาคตอย่างแน่นนอนมากกว่าเพศหญิง

แนวโน้มการปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันในอนาคตที่มีความแตกต่างกันตามค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือน ได้แก่ การหลีกเลี่ยงถนนที่มีผิวการจราจรไม่ดี การเปิดใช้เครื่องปรับอากาศตามความเหมาะสม และการเลือกใช้น้ำมันที่มีค่าออกเทนให้เหมาะสมกับเครื่องยนต์ โดยผู้มีค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือนน้อยมีแนวโน้มจะปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันในอนาคตมากกว่าผู้มีค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือนมาก ยกเว้นหัวข้อการหลีกเลี่ยงถนนที่มีผิวการจราจรไม่ดีที่ผู้มีค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือนมากมีแนวโน้มจะปฏิบัติมากกว่า

ตารางที่ 87 แสดงผลสรุปของความสัมพันธ์ของทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อวิธีการ
ประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง จำแนกตามเพศและค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือน

เครื่องหมาย ✓ แสดงถึงทัศนคติที่มีต่อวิธีการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง มีความแตกต่างกันตาม
ปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง	ความรู้ความเข้าใจ		แนวโน้มการปฏิบัติในอนาคต	
	จำแนกตามเพศ	จำแนกตามค่าน้ำมันต่อเดือน	จำแนกตามเพศ	จำแนกตามค่าน้ำมันต่อเดือน
1. วางแผนเส้นทางก่อนเดินทาง				
2. เรียนรู้เส้นทางลัด	✓	✓	✓	
3. หลีกเลี่ยงถนนที่มีผิวการจราจรไม่ดี				✓
4. เติมลมยางให้เหมาะสม	✓		✓	
5. ไม่บรรทุกน้ำหนักมากเกินไป	✓			
6. เปิดใช้เครื่องปรับอากาศตามความเหมาะสม	✓			✓
7. เลือกใช้น้ำมันที่มีค่าออกเทนให้เหมาะสมกับรถยนต์				✓
8. ไม่ควรเร่งเครื่องยนต์ก่อนออกรถ	✓			
9. ไม่ควรติดเครื่องขณะจอดรถคอย	✓			
10. ขับรถที่ความเร็วประหยัด(60-80 กม./ชม.)		✓		
11. การใช้เกียร์ให้สัมพันธ์กับความเร็วรอบของเครื่องยนต์			✓	
12. ไม่เลี้ยงคลัทช์ในขณะที่ขับ	✓	✓		
13. ตรวจสอบระบบน้ำมันเชื้อเพลิง	✓	✓	✓	
14. ตรวจสอบความเร็วรอบเดินเบา	✓	✓	✓	
15. ตรวจสอบระดับน้ำมันในห้องลูกลอย		✓	✓	
16. ตรวจสอบระบบจุดระเบิดเครื่องยนต์	✓		✓	

อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาศักดิ์ของผู้ขับรถยนต์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อการประหยัดพลังงานในการเดินทางโดยรถยนต์ สามารถอธิบายภาพรวมของทัศนคติของผู้ขับรถยนต์ต่อการประหยัดพลังงาน ตามองค์ประกอบของทัศนคติทั้งสามด้านดังต่อไปนี้

องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Element)

ประกอบด้วยความรู้ การรับรู้ และความเชื่อต่าง ๆ ที่ผู้บริโภคมีต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากผลการศึกษาพบว่าความรู้ที่ว่าวิธีการใดเป็นวิธีการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจไม่เท่ากันในแต่ละวิธีการ โดยเฉพาะวิธีการประหยัดน้ำมันที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาเครื่องยนต์ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ น้อยกว่าความรู้ด้านการวางแผนการเดินทาง และด้านวิธีการใช้รถยนต์อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นอุปสรรคหนึ่งในความพยายามประหยัดน้ำมันของผู้ตอบแบบสอบถาม

องค์ประกอบทางด้านความชอบ (Affective Element)

ประกอบด้วยความรู้สึกและอารมณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งต่างๆ เป็นความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบวัตถุที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความชอบ และเห็นถึงความจำเป็นในการประหยัดน้ำมัน เนื่องจากเห็นว่าสามารถลดค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด จากการศึกษาพบว่าวิธีการใดที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้มาก ก็จะนำไปปฏิบัติมาก

องค์ประกอบเกี่ยวกับความตั้งใจก่อพฤติกรรม (Behavioral Element)

เป็นแนวโน้มที่จะก่อปฏิบัติการหรือความตั้งใจก่อพฤติกรรมของผู้บริโภค ซึ่งจะแสดงออกมาทางพฤติกรรมในการใช้ จากผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันในอนาคตอย่างแน่นอน ทางด้านการใช้ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจะปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงที่ตนเองชอบ คือวิธีการที่สามารถลดค่าใช้จ่ายส่วนตัวได้ ซึ่งก็สอดคล้องกับทฤษฎีองค์ประกอบของทัศนคติ

ในภาพรวมของการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาเป็นไปตามทฤษฎีทางทัศนคติ คือ องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ องค์ประกอบทางด้านความชอบ และองค์ประกอบเกี่ยวกับ

ความตั้งใจก่อพฤติกรรม มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ตัวอย่างเช่น การเลือกใช้น้ำมันที่มีค่าออกเทนเหมาะสมกับเครื่องยนต์ จากผลการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจว่าเป็นวิธีหนึ่งในการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความรู้สึกรับชอบและเห็นถึงความจำเป็นในการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงเนื่องจากเห็นว่าสามารถลดค่าใช้จ่ายส่วนตัวได้ จึงมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติอย่างแน่วแน่ในอนาคต เมื่อคุณูปการการปฏิบัติจริง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมการเลือกใช้น้ำมันที่มีค่าออกเทนเหมาะสมกับเครื่องยนต์เป็นประจำเป็นส่วนมาก จะเห็นได้ว่าความรู้จะส่งผลต่อความรู้สึกชอบ ความรู้สึกชอบจะส่งผลถึงความตั้งใจที่จะปฏิบัติ และพฤติกรรมการปฏิบัติ ซึ่งจะสอดคล้องกัน

ข้อค้นพบ

จากผลการศึกษาทัศนคติของผู้ขับรถยนต์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อการประหยัดพลังงานในการเดินทางโดยรถยนต์ มีข้อค้นพบต่างๆ ที่น่าสนใจ ซึ่งจะกล่าวตามองค์ประกอบของทัศนคติ ทั้ง 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านความรู้ความเข้าใจ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงค่อนข้างสูง คือมากกว่าร้อยละ 80 มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ยกเว้นวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาเครื่องยนต์ ได้แก่ การตรวจระบบน้ำมันเชื้อเพลิง การตรวจความเร็วรอบเดินเบา การตรวจระดับน้ำมันในห้องลูกลอย และการตรวจระบบจุดระเบิดเครื่องยนต์ ซึ่งมีผู้เข้าใจว่าเป็นวิธีการในการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงประมาณ ร้อยละ 50-70

เพศชายจะมีความรู้ความเข้าใจต่อวิธีการประหยัดน้ำมันมากกว่าเพศหญิงทุกวิธีการ

ความรู้ความเข้าใจต่อวิธีการประหยัดน้ำมันที่มีความแตกต่างกันตามค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือน โดยผู้ที่มีค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือนน้อย (ไม่เกิน 1,700 บาทต่อเดือน) มีความรู้ความเข้าใจมากกว่าผู้ที่มีค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือนมาก (มากกว่า 1,700 บาทต่อเดือน) ทุกวิธีการ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากได้รับข้อมูลข่าวสารการณรงค์ให้ประหยัดน้ำมันผ่านทางโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาได้แกหนังสือพิมพ์ วิทยุ นิตยสาร เพื่อน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอินเตอร์เน็ตตามลำดับ

ด้านความชอบ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เห็นว่าการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงมีความจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบันที่ราคาน้ำมันสูงขึ้น

ความเห็นที่มีต่อคำกล่าวที่ว่า การประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงมีส่วนช่วยเศรษฐกิจของชาติได้ และการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดในปัจจุบัน ไม่มีความแตกต่างกันตามเพศและค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เห็นว่าการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงมีประโยชน์ในด้านลดค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ช่วยประเทศชาติในการประหยัดน้ำมัน ลดมลพิษทางอากาศ และมีส่วยช่วยในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

ด้านความตั้งใจก่อพฤติกรรม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันเป็นประจำอยู่แล้ว ยกเว้นวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาเครื่องยนต์ ได้แก่ การตรวจระบบน้ำมันเชื้อเพลิง การตรวจความเร็วรอบเดินเบา การตรวจระดับน้ำมันในห้องลูกลอย และการตรวจระบบจุดระเบิดเครื่องยนต์ ที่มีผู้ไม่เคยปฏิบัติจำนวนมากเนื่องจากไม่มีความรู้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันในอนาคต โดยมีความคิดว่าจะทำแน่นอน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ เลือกใช้น้ำมันที่มีค่าออกเทนให้เหมาะสมกับรถยนต์ วางแผนเส้นทางก่อนเดินทาง เติมน้ำมันให้เหมาะสม ไม่ควรเร่งเครื่องยนต์ก่อนออกรถ การใช้เกียร์ให้สัมพันธ์กับความเร็วรอบของเครื่องยนต์ เรียนรู้เส้นทางลัด ไม่เลี้ยงคลัตช์ในขณะขับ ตามลำดับ

แนวโน้มการปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันในอนาคตที่มีความแตกต่างกันตามเพศ ได้แก่ การเรียนรู้เส้นทางลัด การเติมน้ำมันให้เหมาะสม การใช้เกียร์ให้สัมพันธ์กับความเร็วรอบของเครื่องยนต์ การตรวจสอบระบบน้ำมันเชื้อเพลิง การตรวจความเร็วรอบเดินเบา การตรวจระดับน้ำมันในห้องลูกลอย และการตรวจระบบจุดระเบิดเครื่องยนต์ โดยเพศชายมีแนวโน้มในการปฏิบัติในอนาคตอย่างแน่นอนมากกว่าเพศหญิง

แนวโน้มการปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันในอนาคตที่มีความแตกต่างกันตามค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือน ได้แก่ การหลีกเลี่ยงถนนที่มีผิวการจราจรไม่ดี การเปิดใช้เครื่องปรับอากาศตามความเหมาะสม และการเลือกใช้น้ำมันที่มีค่าออกเทนให้เหมาะสมกับเครื่องยนต์ โดยผู้มีค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันต่อเดือนน้อยมีแนวโน้มจะปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันในอนาคตมากกว่าผู้มีค่าใช้จ่าย

จ่ายน้ำมันต่อเดือนมาก ยกเว้นหัวข้อการหลีกเลี่ยงถนนที่ผิวการจราจรไม่ดีที่ผู้มีค่าใช้จ่ายน้ำมันต่อเดือนมากมีแนวโน้มจะปฏิบัติมากกว่า

อุปสรรคสำคัญต่อความพยายามประหยัดน้ำมันของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ การจราจรติดขัด รองลงมาคือขาดความรู้เรื่องเครื่องยนต์ ไม่ทราบเส้นทางลัด ต้องรีบเร่งเดินทาง ผู้ใช้รถไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ทำให้รถติด ถนนทางลัดมีน้อย ไม่แน่ใจว่ารถใช้เบนซิน91 ได้หรือไม่ ระยะทางไกล การไปทำงานคนละเส้นทาง พื้นผิวการจราจรที่ขรุขระ รถเก่า สถานที่ทำงานไกล ราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น U-Turn ไกล ทำให้สิ้นเปลืองน้ำมันมากขึ้น ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาและข้อค้นพบต่างๆ สามารถที่จะนำมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อที่จะเสนอข้อเสนอนี้ให้แก่ผู้สนใจหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการรณรงค์ให้ประชาชนผู้ใช้รถ ช่วยกันประหยัดน้ำมัน ได้ดังต่อไปนี้

ด้านความรู้ความเข้าใจ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการประหยัดน้ำมัน เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่จำเป็นต้องสื่อให้ประชาชนทั่วไปรับทราบอย่างทั่วถึง ปัจจุบันพบว่าความรู้ในเรื่องการเรียนรู้และวางแผนก่อนการเดินทาง ได้แก่ ก่อนขับ : เรียนรู้และวางแผนก่อนการเดินทาง ได้แก่ วางแผนเส้นทางก่อนเดินทาง เรียนรู้เส้นทางลัด หลีกเลี่ยงถนนที่มีผิวการจราจรไม่ดี เดิมลมยางให้เหมาะสม ไม่บรรทุกน้ำหนักมากเกินไป เปิดใช้เครื่องปรับอากาศตามความเหมาะสม เลือกใช้น้ำมันที่มีค่าออกเทนให้เหมาะสมกับรถยนต์ และความรู้ในการขับรถยนต์อย่างถูกต้อง และไม่สิ้นเปลืองน้ำมัน ได้แก่ ไม่ควรเร่งเครื่องยนต์ก่อนออกรถ ไม่ควรคิดเครื่องขณะจอดรอคอย ขับรถที่ความเร็วประหยัด(60-80 กม./ชม.) การใช้เกียร์ให้สัมพันธ์กับความเร็วรอบของเครื่องยนต์ ไม่เลี้ยงคลัทช์ในขณะที่ขับ ผู้ขับรถยนต์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่มีความรู้อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ความรู้เรื่องการบำรุงรักษาเครื่องยนต์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้รถยนต์อยู่ในสภาพสมบูรณ์ ไม่สิ้นเปลืองน้ำมัน ได้แก่ ตรวจสอบระบบน้ำมันเชื้อเพลิง ตรวจสอบความเร็วรอบเดินเบา ตรวจสอบระดับน้ำมันในห้องลูกลอย ตรวจสอบระบบจุดระเบิด ยังมีความรู้น้อย ควรพยายามส่งเสริมความรู้ด้านการดูแลรักษาเครื่องยนต์ให้มากยิ่งขึ้น

จากผลการศึกษาที่พบว่าเพศชายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการประหยัดน้ำมันมากกว่าเพศหญิง ดังนั้นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ควรเน้นให้ผู้หญิงเป็นกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น เนื่องด้วยปัจจุบันผู้ขับรถยนต์ที่เป็นเพศหญิงก็มีเป็นจำนวนมากเช่นกัน

จากผลการศึกษาที่พบว่าสื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อที่เข้าถึงผู้ขับรถยนต์มากที่สุด ดังนั้น รัฐบาลควรเพิ่มความถี่การประชาสัมพันธ์ และจำนวนหัวข้อที่จะใช้รณรงค์ให้ประหยัดน้ำมันผ่านทางสื่อโทรทัศน์ให้มากยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ควรส่งเสริมผ่านหน่วยงานของรัฐ เช่น ผ่านทางก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือ อบต. ซึ่งปัจจุบันมีบทบาทน้อย แต่ก็มีศักยภาพในการเข้าถึงประชาชน ให้มากยิ่งขึ้น โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่ออื่น

ด้านความชอบ

จากผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นถึงความจำเป็นในการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงอยู่แล้ว และเห็นว่า การประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงมีประโยชน์ในด้านลดค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด ดังนั้นรัฐบาล ควรส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงประโยชน์ของการประหยัดน้ำมันมากยิ่งขึ้น

ด้านความตั้งใจก่อพฤติกรรม

จากผลการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมัน ถ้าเป็นวิธีการที่มีความรู้และสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ดังนั้นรัฐบาลควรเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนรับทราบมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะวิธีการดูแลรักษาเครื่องยนต์ด้วยตนเอง

จากผลการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าการจราจรที่ติดขัด เป็นอุปสรรคสำคัญต่อความพยายามประหยัดน้ำมันของผู้ใช้รถ ดังนั้นผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องต้องพยายามแก้ไขปัญหานี้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ นอกจากนั้นปัญหาการไม่ทราบเส้นทางลัด หรือเส้นทางลัดมีจำนวนน้อยก็เป็นอุปสรรคต่อการประหยัดน้ำมันเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ควรจัดทางเดินรถให้การจราจรเป็นไปอย่างคล่องตัว เช่นการจัดให้รถวิ่งทางเดียว การกำหนดสถานที่ที่อนุญาตให้กลับรถอย่างเหมาะสม

ควรพิจารณาเรื่องการนำระบบขนส่งมวลชนเข้ามาใช้ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อลดปริมาณรถยนต์ส่วนบุคคล โดยอาจจะกำหนดจุดเปลี่ยนถ่ายรถ จากระถยนต์ส่วนบุคคลมาใช้บริการขนส่งมวลชน เป็นต้น

ควรรณรงค์ให้ผู้ที่ต้องเดินทางไปทางเดียวกันใช้รถร่วมกัน หรือเรียกว่าระบบคาร์พูล (Car Pool) ซึ่งสามารถลดปริมาณรถยนต์และลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงได้มาก

ควรเพิ่มป้ายบอกทางลัด โดยใช้รูปแบบที่ผู้ใช้รถสังเกตเห็นได้ง่าย
ควรณรงค์ให้ใช้จักรยานในการเดินทางให้มากยิ่งขึ้น โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่ม
เส้นทางสำหรับรถจักรยานโดยเฉพาะ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University